

[Inger Gautier Schmit.]

foreningers Side været mødt med skarp Kritik og en fuldstændig Fejen til Side, fordi der i denne Adresse var et vist Tvangsmoment, idet en Kvinde inden for en rimelig Aarrække, fra det 14de til det 20de Aar, skulde sørge for at faa en vis Uddannelse i Barnepleje og Huslighed. Kvindeforeningerne fandt, at det var en umulig Ordning, og paaberaabte sig naturligvis, at i Grundtvigs Fædreland kunde man ikke gennemføre noget som helst Tvangssystem i saa Henseende.

Jeg maa sige, jeg var dybt skuffet over den Maade, hvorpaa de danske Kvindeforeninger tog denne Henvendelse om den danske Kvindes Uddannelse til at blive en god Moder for den kommende Slægt, fordi man efter min Mening alt for meget hængte sig i en vis Formalitet og slet ikke saa paa den redelige og gode Tanke og Vilje, som laa til Grund for Adressen.

Jeg har haft Lyst til at fremhæve dette i Dag, da Indenrigsministeren kommer med Lovforslaget om Sundhedsplejersker, for det er indlysende, at jo mere Samfundet med Hensyn til Kvindens Opdragelse og Uddannelse tager Sigte paa, at hun jo dog er Slægtens Moder, i samme Grad overflødigger man, at andre Mennesker skal komme med forskellige Direktiver, Anvisninger og Hjælp. Hjælp er udmærket, og jeg erkender, at vi trænger uhyre til Oplysning og Vejledning for unge Mødre, men jeg mener, at det var heldigt, hvis hele Samfundets Uddannelse og Opdragelse af Kvinderne som Helhed i noget højere Grad gik ud paa at dygtiggøre dem i Tide, saaledes at Sundhedsplejerskerne ikke blev saa overordentlig haardt tiltrængt, som de maa siges at være i Øjeblikket.

Det er en Sag, som jeg gerne har villet benytte denne Lejlighed til at fremdrage. I øvrigt vil jeg udtale min store Glæde over, at Sundhedsplejerskerne Virksomhed kan træde i Kraft, og jeg vil gerne bede den højtærede Indenrigsminister om at besvare mit Spørgsmaal med Hensyn til Rækkevidden af deres Virksomhed.

Indenrigsministeren (Bertel Dahlgaard):

Jeg takker for den overordentlig velvillige Modtagelse, Lovforslaget har faaet her i Folketinget. Jeg skal i Anledning af de

Spørgsmaal, den ærede konservative Ordfører (Gerda Mundt) fremsatte, sige, at med Hensyn til Sundhedsplejersker er Betingelsen for Statstilskud utvivlsomt, at de paagældende Sundhedsplejersker er ansat af Kommunerne, og jeg tror ogsaa, det er rigtigt, at det er saadan. Jeg gør i denne Forbindelse opmærksom paa, at Ministerens Adgang til at yde Støtte til raadgivende Børneplejestationer er betinget af, at disse Børneplejestationer drives i Tilknytning til de nævnte, altsaa af Kommunerne ansatte, Sundhedsplejerskers Arbejde. Jeg tror ogsaa, det er en fuldkommen Nødvendighed, at man knytter disse to Ting sammen, Kommunernes Initiativ og det private Initiativ, hvor dette tages i Brug.

Med Hensyn til det ærede Medlems Udtalelse om Ordet „indtil“ vil jeg gerne sige, at det er selvfølgelig ikke tilfældigt, at der under Landstingets Behandling er sket en Ændring, saaledes at der nu siges, at Ministeren kan tilstaa Tilskud til Dækning af Halvdelen af Udgifterne til Sundhedsplejersker, men *indtil* Halvdelen af Udgifterne til Driften af raadgivende Børneplejestationer. I det første Tilfælde, hvor Ordet „indtil“ altsaa ikke staar, er dette Udtryk for, at naar Sundhedsplejersker er ansat af en Kommune, og naar derefter Grundlaget for deres Virksomhed er tilfredsstillende for Tilsynsmyndigheden, altsaa for Sundhedsstyrelsen, faar de paagældende Kommuner Halvdelen af Udgifterne dækket, men med Hensyn til raadgivende Børneplejestationer kan der altsaa ogsaa være Tale om at give mindre end Halvdelen. Jeg ønsker ikke her stærkt at pointere denne Adgang til at give mindre, men vil gerne til den ærede konservative Ordfører sige, at jeg tror, at ogsaa ud fra hendes Anskuelse er det rigtigt, at der staar „indtil“, for hvis der ikke stod „indtil“, vilde det sige, at i Tilfælde, hvor der blev Tale om Tilskud til private Institutioner, vilde Ministeriet være bundet til enten at give helt ud Halvdelen eller intet; men man kunde jo godt tænke sig Tilfælde, hvor det var rimeligt at give et Tilskud til private Institutioner, selv om dette ikke naaede Halvdelen af Udgifterne.

Om den Virksomhed af privat Karakter, der øves paa dette Omraade, en Virksomhed, som jeg — hvad jeg altid har givet